

Sundhedsstyrelsen
Islands Brygge 67
2300 København S

Dansk Sygeplejeråd

Den 15 April 2016
Ref.: DSc
Sagsnr.:1603-0013

Høring over Vejledning om forhåndstilkendegivelser, behandlingsplaner, tvangsfiksering og tvungen opfølgning efter udskrivning, m.v. for patienter indlagt på psykiatriske afdelinger samt Vejledning om udfyldelse af tvangsprotokoller (registrering af anvendelse af tvang i psykiatrien) samt registrering af anvendelse af udskrivningssamtaler/koordinationsplaner.

Dansk Sygeplejeråd takker for muligheden for at afgive hørings svar til de to vejledninger omkring anvendelse af tvang i psykiatrien. Bemærkningerne til vejledningerne er udarbejdet med bidrag fra det faglige selskab for psykiatriske sygeplejersker.

Bemærkninger til Vejledning om forhåndstilkendegivelser, tvangsfiksering mv.

Generelle bemærkninger

Dansk Sygeplejeråd mener, at sygeplejens ansvar skal beskrives eksplicit i vejledningen. Eksempelvis skrives det under husordener, at overlægen skal tilrettelægge, hvordan inddragelsen af patienter i udformning eller ændring af husordenen skal foretages. Området, som husordenen handler om, er en del af miljøterapien, der er sygeplejens selvstændige ansvarsområde, hvorfor inddragelsen bør tilrettelægges i samarbejde med en sygeplejerske.

Det er vigtigt, at det af loven såvel som vejledningen fremgår, at sygeplejen har en helt central rolle, når vi taler om tvangsforanstaltninger, hvis formål er at kontrollere en eller anden form for patientadfærd. Det ser Dansk Sygeplejeråd en mangel af italesættelse af i vejledningen.

Konkrete bemærkninger

1. Indledning

Af vejledningens indledning fremgår det, at: *"Et samarbejde mellem patient og den behandlende læge er en forudsætning for, at det psykiatriske behandlingstilbud kan føre til et godt resultat"*. Her finder Dansk Sygeplejeråd det relevant at tilføje, at det, ud over et samarbejde mellem patient og læge, også kræver et samarbejde mellem patient og andre sundhedsprofessionelle, der deltager i behandlingen af patienten.

The Danish Nurses' Organization

Sankt Annæ Plads 30

DK-1250 København K

Ekspedition:
mandag-torsdag 9.00-16.00
fredag 9.00-15.00

Tlf: +45 33 15 15 55
Fax: +45 33 15 24 55

www.dsr.dk
dsr@dsr.dk

2. Forhåndstilkendegivelser

"Det kan også drøftes, hvilke behandlingsformer patienten vil foretrække, hvis anvendelse af tvang kommer på tale". I loven står der i §3, stk. 4, at præferencer i forhold til behandlingen, herunder hvis anvendelse af tvang kommer på tale, *skal* drøftes. Som konsekvens heraf bør det i vejledningen også ændres fra *kan* drøftes til *skal* drøftes.

10. Tvungen opfølgning efter udskrivning

Det fremgår, at hvis en patient ikke møder op til medicinering, kan overlægen beslutte, at patienten skal afhentes af politiet sammen med en sundhedsperson til tvangsmedicinering. Her bemærker Dansk Sygeplejeråd, at det er nødvendigt, at den sundhedsperson, der deltager ved afhentningen har specialkompetencer inden for det psykiatriske felt, som f.eks. en sygeplejerske med en specialuddannelse i psykiatri.

11. Husordener

Når man beskriver konsekvenser i husordenen, kan det opfattes negativt. Inden for psykiatrien kan mange rammer og krav være medvirkende til at øge konfliktniveauet. Derfor bør husordnerne positivt reformuleres til lokale gensidige forventninger.

Bemærkninger til Vejledning om udfyldelse af tvangsprotokoller (registrering af anvendelse af tvang i psykiatrien) samt registrering af anvendelse af udskrivningsaftaler/koordinationsplaner

Det er afgørende, at der sikres læring efter anvendelse af tvang. Dansk Sygeplejeråd anbefaler, at der etableres et læringsystem, ligesom det findes i forhold til indberetning af utilsigtede hændelser. Den systematiske indberetning og opfølgning skal føre til, at vejledningen bliver behandlet med den fornødne varsomhed, så patientsikkerheden bliver sikret. Det er ikke tilstrækkeligt at afdelingen selv og Sundhedsstyrelsen kan tilgå indberetningerne, hvis det ikke systematisk fører til læring.

Med venlig hilsen

Grete Christensen
Formand